

Sygn. akt II UK 255/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku K. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 marca 2018 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 grudnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 grudnia 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 25 czerwca 2015 r. oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. z dnia 11 marca 2014 r. i z dnia 9 lutego 2015 r. w ten sposób, że przyznał K. S. prawo do emerytury od dnia 28 lutego 2014 r., nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W skardze kasacyjnej organ rentowy zarzucił: 1) naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 32 ust. 1 i 2 w związku art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna), art. 22 § 1, art. 77 k.p., art. 6 k.c. oraz § 1.1 w związku z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w

szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (dalej jako rozporządzenie) polegające na błędnym przyjęciu stanowiska, że wnioskodawca spełnia warunki do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, w tym warunek 15 lat pracy w szczególnych warunkach jako pracownik w rozumieniu prawa pracy; 2) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 217 § 3, art. 227, art. 231, art. 233 § 1, art. 316 § 1, art. 323, art. 328 § 2, i art. 391 k.p.c. wskutek niedokonania wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez ustalenie charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S., nieustosunkowanie się do całości materiału dowodowego, polegające na uznaniu okresu pracy w szczególnych warunkach jako pracownika w wymiarze co najmniej 15 lat pracy w sytuacji, gdy faktyczny okres takiej pracy wynosi jedynie 11 lat, 3 miesiące i 28 dni.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie odwołania wnioskodawcy w całości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością. Skarżący wskazał, że wnioskodawca nie spełnił przesłanki 15 lat pracy w szczególnych warunkach jako pracownik w rozumieniu Kodeksu pracy, uprawniającej go do wcześniejszej emerytury w oparciu o art. 184 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej. Sąd drugiej instancji błędnie ustalił ten staż jako pracowniczy na podstawie zebranego materiału dowodowego nie badając, czy zatrudnienie w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S. w okresie od 3 listopada 1980 r. do 14 marca 1992 r. miało charakter pracowniczego stosunku pracy (art. 22 § 1 k.p.) a nie innego stosunku prawnego. W ocenie skarżącego, o oczywistej zasadności skargi świadczy uznanie, że zatrudnienie w rolniczej spółdzielni produkcyjnej członka spółdzielni na stanowisku wymienionym w wykazie A rozporządzenia spełnia wymogi pracy w warunkach szczególnych i przyznanie prawa do emerytury pracowniczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od

przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że

art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżący nie wykazuje występowania tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność.

Rację ma skarżący, że ugruntowany jest pogląd judykatury, iż okres wykonywania pracy w charakterze członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej nie może zostać zaliczony do okresu, od którego zależy nabycie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach oraz że członek rolniczej spółdzielni produkcyjnej nie może pozostawać z nią w pracowniczym stosunku zatrudnienia (por. wyrok z dnia 8 grudnia 2009 r., I UK 186/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 189 i powołane w nim orzecznictwo). Rzecz jednak w tym, co uszło uwagi skarżącego, że z ustaleń stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku wynika, iż w wydanym wnioskodawcy świadectwie pracy wskazano, że stosunek pracy łączący go z Rolniczą Spółdzielnią Produkcyjną w B. został rozwiązany na mocy porozumienia stron „z powodu braku pracy i członkostwa”. Nie potwierdza to tezy skarżącego, że spełniona została przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej z uwagi na niezbadanie tej kwestii przez Sąd drugiej instancji i uznanie, że zatrudnienie w rolniczej spółdzielni produkcyjnej członka spółdzielni na stanowisku wymienionym w wykazie A rozporządzenia spełnia wymogi pracy w warunkach szczególnych i przyznanie prawa do emerytury pracowniczej na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

r.g.